

Dosarul nr. 2ra-510/19

Prima instanță: Judecătoria Chișinău, sediul Rîșcani (O. Țurcan)

Instanța de apel: Curtea de Apel Chișinău (I. Muruianu, Iu. Cotruță, N. Budăi)

ÎNCHEIERE

27 martie 2019

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție

în componența:

Președintele completului, judecătorul
Judecătorii

Valeriu Doagă
Dumitru Mardari
Mariana Pitic

examinând admisibilitatea recursului declarat de către Primarul General al mun. Chișinău,

în cauza civilă intentată la cererea de chemare în judecată depusă de către Societatea pe Acțiuni „Termoelectrica” împotriva Primăriei mun. Chișinău și Societății cu Răspundere Limitată „Dolceland” cu privire la contestarea actului administrativ și înlăturarea obstacolelor din zona de protecție a rețelelor termice,

împotriva deciziei din 22 noiembrie 2018 a Curții de Apel Chișinău, prin care s-a respins apelul declarat de către Primăria mun. Chișinău și s-a menținut hotărârea din 12 iunie 2018 a Judecătoriei Chișinău, sediul Rîșcani

c o n s t a t ă:

La 17 februarie 2017, SA „Termoelectrica” a depus cerere de chemare în judecată împotriva Primăriei mun. Chișinău și SRL „Dolceland” cu privire la contestarea actului administrativ și înlăturarea obstacolelor din zona de protecție a rețelelor termice.

În motivarea acțiunii reclamanta a indicat că în urma unui control efectuat de către reprezentanții SA „Termoelectrica” în sectorul Rîșcani, mun. Chișinău, pe str. M. Basarab, vis-a-vis de blocul locativ nr. 6, s-a constatat faptul amplasării unei gherete și scări din beton în zona de protecție a rețelelor termice subterane cu diametrul de 400 de mm.

S-a stabilit că activitatea de comerț în ghereta respectivă este efectuată de către SRL „Dolceland” în baza autorizației de funcționare a unităților de comerț și alimentație publică nr. 34693 din 23 octombrie 2015, valabilă de la 23 octombrie 2015 până la 09 octombrie 2018, eliberată de către Primăria mun. Chișinău.

A reținut reclamanta că Primăria mun. Chișinău la emiterea autorizației sus-menționate, a ignorat faptul existenței în teren a rețelelor termice, fiind încălcate în așa mod prevederile art. 17 din Legea cu privire la energetică nr. 1525 din 19 februarie 1998, care stipulează, că obiectivele energetice au grad sporit de pericol. Pentru asigurarea exploatării lor în siguranță, se stabilesc zone de protecție. Orice lucrare în zona de protecție se efectuează numai cu acordul întreprinderii sau organizației energetice.

Totodată, potrivit art. 31 alin. (1) și (2) lit. f) din Legea cu privire la energia termică și promovarea cogenerării nr. 92 din 29 mai 2014, pentru a se asigura protecția și funcționarea

normală a rețelelor termice, pentru a se evita punerea în pericol a persoanelor, bunurilor și mediului, se stabilesc zone de protecție a rețelelor termice în conformitate cu Regulamentul cu privire la protecția rețelelor termice, aprobat de Guvern. În scopul protecției rețelelor termice, persoanelor fizice și juridice li se interzice să limiteze ori să îngreuească prin împrejurări, prin construcție ori în orice alt mod, accesul la rețeaua termică a unității termoenergetice.

La fel, s-au admis abateri și de la prevederile pct. 40 din Regulamentul cu privire la furnizarea și utilizarea energiei termice, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 434 din 9 aprilie 1998, potrivit căror este interzis ca pe traseele conductelor termice, inclusiv pe culoarele de acces, să se ridice construcție, să se depoziteze materiale, să se execute lucrări subterane sau orice alte lucrări, care ar dăuna exploataării și ar bloca accesul la conducte și la stațiile termice.

A mai notat reclamanta că prin amplasarea obiectivelor în zona de protecție a rețelelor termice au fost încălcate și cerințele specificate în Documentul normativ NCM G.04.07:2014 „Rețele termice”, aprobat prin ordinul Ministerului Dezvoltării Regionale și Construcțiilor nr. 202 din 31 decembrie 2014, care în Tabelul A.2 „Distanțele pe orizontală de la construcțiile rețelelor termice” stabilește, că distanța pe orizontală de la rețelele termice subterane cu diametrul mai mic de 500 de mm, până la fundația clădirilor și instalațiilor, e necesar a fi nu mai mică de 2 m.

A precizat că în litigiu scara din beton se află direct pe rețelele termice, iar ghereta este amplasată în zona de protecție a acestora, ceea ce exclude accesul reprezentanților și a tehnicii întreprinderii energetice la rețelele ingineresti primare, în vederea descoperirii, deservicii și exploataării acestora. Presiunea și temperatura înaltă a apei din rețele, prezentând un pericol înalt sporit pentru viața și sănătatea oamenilor din jur, iar proprietarul bunurilor poate cere despăgubiri în caz de avariere a traseului termic.

A invocat că reieșind din dispozițiile art. 68 alin. (2) din Legea privind principiile urbanismului și amenajării teritoriului nr. 835 din 17 mai 1996, în perimetrul unităților administrativ-teritoriale, controlul asupra activității în domeniul urbanismului și amenajării teritoriului este exercitat de autoritățile administrației publice locale.

A declarat că la 03 ianuarie 2017, s-a adresat Primăriei mun. Chișinău cu cererea prealabilă nr. 06-111/52, prin care a solicitat anularea autorizației de funcționare a unităților de comerț și alimentație publică nr. 34693 din 23 octombrie 2015 eliberată SRL „Dolceland” pentru desfășurarea comerțului pe str. M. Basarab, 6, mun. Chișinău și întreprinderea măsurilor necesare în vedere înlăturării obstacolelor la deservirea și reparația conductelor termice ce tranzitează terenul pe adresa indicată, însă prin scrisoarea din 17 ianuarie 2016, pârâta i-a comunicat că respectiva autorizație poate fi anulată doar în baza unei hotărâri judecătorești.

În contextul expus, a cerut SA „Termoelectrica” anularea autorizației de funcționare a unităților de comerț și alimentație publică nr. 34693 din 23 octombrie 2015 eliberată de către Primăria mun. Chișinău SRL „Dolceland” pentru desfășurarea comerțului pe str. M. Basarab, 6, mun. Chișinău, vis-a-vis de blocul locativ nr. 6 și obligarea SRL „Dolceland” să înlătore din zona de protecție a rețelelor termice - ghereta și scara din beton amplasată pe str. M. Basarab, vis-a-vis de blocul locativ nr. 6, la o distanță de cel puțin 2 m de la conductele termice, precum și încasarea din contul SRL „Dolceland” în beneficiul său a cheltuielilor de judecată în mărime de 270 de lei ce constituie taxa de stat.

Prin hotărârea din 12 iunie 2018 a Judecătoriei Chișinău, sediul Rîșcani, acțiunea SA „Termoelectrica” a fost admisă și s-a anulat autorizația de funcționare a unităților de comerț și alimentație publică nr. 34693 din 23 octombrie 2015 eliberată de către Primăria mun.

Chișinău SRL „Dolceland” pentru desfășurarea comerțului pe str. M. Basarab, 6, mun. Chișinău, vis-a-vis de blocul locativ nr. 6. S-a obligat SRL „Dolceland” să înlătore din zona de protecție a rețelelor termice - ghereta și scara din beton amplasată pe str. M. Basarab, vis-a-vis de blocul locativ nr. 6, la o distanță de cel puțin 2 m de la conductele termice. S-a încasat din contul SRL „Dolceland” în beneficiul SA „Termoelectrica” suma de 270 de lei și 112,38 de lei cu titlu de taxă de stat.

Prin decizia din 22 noiembrie 2018 a Curții de Apel Chișinău, s-a respins apelul declarat de către Primăria mun. Chișinău și s-a menținut hotărârea din 12 iunie 2018 a Judecătoriei Chișinău, sediul Rîșcani.

Ambele instanțe de judecată ierarhic inferioare și-au motivat soluțiile prin faptul că ghereta cu scări din beton ce aparține SRL „Dolceland”, din str. M. Basarab, mun. Chișinău, vis-a-vis de blocul locativ nr. 6, este amplasată în zona de protecție a conductelor termice cu diametrul de 400 de mm la o distanță de mai puțin de 2 m de la traseul termic, cu încălcarea distanței regulamentare prevăzute de legislația în vigoare, ceea ce dăunează exploataării și blocării accesului la conductele termice.

Mai mult ca atât, potrivit schemei de amplasare a gheretei eliberată de către Direcția generală arhitectură, urbanism și relații funciare din cadrul Primăriei mun. Chișinău, ghereta în litigiu a fost amplasată fără fundament capital, fără conectare la rețelele tehnice (cu excepția celor electrice și telefonice), iar la prima cerere a serviciilor abilitate, aceasta se va demonta sau se va strămuta în alt loc din contul beneficiarului (f.d. 48).

Au notat instanțele de judecată că SRL „Dolceland” a semnat schema de amplasare a gheretei, cunoscând despre faptul că la prima solicitare din partea serviciilor abilitate, se obligă să demonteze sau să strămute ghereta în alt loc, fapt confirmat și de către administratul SRL „Dolceland” – Ghincul Leonid în scrisoarea de garanție, prin care s-a obligat că în cazul apariției a unor situații de urgență să nu creeze obstacole reprezentanților SA „Termoelectrica” la accesul la rețelele termice.

Pe lângă acestea, prin somațiile SA „Termoelectrica” expediate în adresa SRL „Dolceland” s-a solicitat în termen de 5 zile să fie înlăturată ghereta și scara din beton din zona de protecție a rețelelor termice subterane pentru crearea unei zone de protecție a rețelelor ingineresti de cel puțin 2 m din ambele părți ale conductelor termice, însă pârâta nu s-a conformat acestora, ignorând cerințele reclamantei.

Referitor la argumentul Primăriei mun. Chișinău precum că acțiunea a fost depusă cu omiterea termenului de prescripție, instanța de apel a reținut că dreptul SA „Termoelectrica” de a solicita înlăturarea obstacolelor în vederea deservirii și exploataării conductelor termice conform art. 272 alin. (1) din Codul civil, a început să curgă de la data când a aflat de încălcarea dreptului său, adică începând cu 05 decembrie 2016, când a fost efectuat controlul de către reprezentanții SA „Termoelectrica” în sectorul Rîșcani, mun. Chișinău, pe str. M. Basarab, vis-a-vis de blocul locativ nr. 6, în rezultatul căruia s-a depistat faptul amplasării gheretei SRL „Dolceland” și a scărilor din beton în zona de protecție a rețelelor termice subterane cu diametrul de 400 de mm.

La 24 ianuarie 2019, Primarul General al mun. Chișinău a declarat recurs împotriva deciziei instanței de apel, solicitând admiterea acestuia, casarea deciziei din 22 noiembrie 2018 a Curții de Apel Chișinău și a hotărârii din 12 iunie 2018 a Judecătoriei Chișinău, sediul Rîșcani.

În susținerea recursului Primarul General al mun. Chișinău a invocat ilegalitatea și netemeinicia deciziei instanței de apel, declarând că Curtea de Apel Chișinău a examinat superficial prezenta speță, cu interpretarea și aplicarea eronată a normelor de drept material.

La 15 februarie 2019, în adresa SA „Termoelectrica” și SRL „Dolceland” au fost expediate copiile recursului declarat de către Primarul General al mun. Chișinău, cu înștiințarea despre necesitatea depunerii referințelor.

La 19 martie 2019, SA „Termoelectrica” a depus referință, solicitând să fie considerat ca inadmisibil recursul declarat de către Primarul General al mun. Chișinău, cu menținerea deciziei din 22 noiembrie 2018 a Curții de Apel Chișinău și a hotărârii din 12 iunie 2018 a Judecătoriei Chișinău, sediul Rîșcani, pe care le consideră legale și întemeiate, invocând că instanțele de judecată ierarhic inferioare au verificat minuțios toate circumstanțele, care au importanță pentru soluționarea justă a prezentei spețe, dând o apreciere corectă suportului probatoriu al cauzei.

Alte referințe nu au fost depuse.

Examinând temeiurile recursului în raport cu materialele cauzei civile, completul de admisibilitate al Colegiului civil comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul declarat de către Primarul General al mun. Chișinău este inadmisibil, din motivele ce succed.

Articolul 431 din Codul de procedură civilă consemnează în alineatul (2) că, asupra admisibilității recursului decide un complet din 3 judecători.

În conformitate cu art. 432 din Codul de procedură civilă, părțile și alți participanți la proces sunt în drept să declare recurs în cazul în care se invocă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural.

(2) Se consideră că normele de drept material au fost încălcate sau aplicate eronat în cazul în care instanța judecătorească:

- a) nu a aplicat legea care trebuia să fie aplicată;
- b) a aplicat o lege care nu trebuia să fie aplicată;
- b¹) a aplicat o lege care a fost declarată neconstituțională;
- c) a interpretat în mod eronat legea;
- d) a aplicat în mod eronat analogia legii sau analogia dreptului.

(3) Se consideră că normele de drept procedural au fost încălcate sau aplicate eronat în cazul în care:

- a) cauza a fost judecată de un judecător care nu avea dreptul să participe la judecarea ei;
- b) cauza a fost judecată în absența unui participant la proces căruia nu i s-a comunicat locul, data și ora ședinței de judecată;
- c) în judecarea cauzei au fost încălcate regulile privind limba de desfășurare a procesului;
- d) instanța a soluționat problema drepturilor unor persoane care nu au fost implicate în proces;
- e) în dosar lipsește procesul-verbal al ședinței de judecată;
- f) hotărârea a fost pronunțată cu încălcarea competenței jurisdicționale.

(4) Săvârșirea altor încălcări decât cele indicate la alin. (3) constituie temei de declarare a recursului doar în cazul și în măsura în care acestea au dus sau ar fi putut duce la soluționarea greșită a cauzei sau în cazul în care instanța de recurs consideră că aprecierea probelor de către instanța judecătorească a fost arbitrară, sau în cazul în care erorile comise au dus la încălcarea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului.

(5) Temeiurile prevăzute la alin. (3) se iau în considerare de către instanță din oficiu.

Conform articolului 433 din Codul de procedură civilă, cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care:

- a) recursul nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4);

a¹) recursul este depus împotriva unui act ce nu se supune recursului, cu excepția cazurilor prevăzute la art. 429 alin. (5);

b) recursul este depus cu omiterea termenului de declarare prevăzut la art. 434;

c) persoana care a înaintat recursul nu este în drept să-l declare;

d) recursul se depune în mod repetat după ce a fost examinat.

În conformitate cu art. 111 alin. (3) din Codul de procedură civilă, termenul de procedură stabilit în ani, luni sau zile începe să curgă în ziua imediat următoare datei calendaristice stabilite, datei comunicării actului de procedură sau producerii evenimentului ori momentului care a condiționat începutul lui.

Conform art. 434 alin. (1) din Codul de procedură civilă, recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau a deciziei integrale, dacă legea nu prevede altfel.

Reieșind din prevederile art. 389 alin. (4) din Codul de procedură civilă, decizia integrală se întocmește în termen de 30 de zile de la pronunțarea dispozitivului deciziei și se publică pe pagina web a instanței judecătorești.

Instanța de recurs reține că potrivit informației de pe pagina web a Curții de Apel Chișinău: [www. cac.instante.justice.md](http://www.cac.instante.justice.md), decizia din 22 noiembrie 2018 a fost publicată la 06 decembrie 2018.

Subsecvent, din materialele dosarului rezultă că copia deciziei din 22 noiembrie 2018 a Curții de Apel Chișinău a fost expediată în adresa Primăriei mun. Chișinău la 06 decembrie 2018 (f.d. 198), însă nu se atestă date când a fost recepționată de către recurentă.

În această ordine de idei, se constată, că în speță, calea de atac a fost demarată în interiorul termenului legal, deoarece cererea de recurs a fost depusă la 24 ianuarie 2019.

In concreto motivelor inserate în cererea de recurs, completul de admisibilitate le apreciază ca fiind lipsite de substanță și care nu pot fi acceptate.

Or, conform prevederilor art. 437 alin. (1) lit. f) din Codul de procedură civilă, cererea de recurs trebuie să fie dactilografiată și trebuie să cuprindă esența și temeiurile recursului, argumentul ilegalității deciziei atacate, solicitările recurentului, propunerile respective.

Analizând cuprinsul cererii de recurs depusă de către Primarul General al mun. Chișinău, completul de admisibilitate evocă faptul că argumentele invocate în recurs, în esență, sunt similare alegațiilor inserate în cererea de apel, asupra cărora Curtea de Apel Chișinău s-a pronunțat deja în modul corespunzător.

Astfel, se deduce că cererea de recurs *de facto* este o transpunere a motivelor din cererea de apel.

Prin urmare, acestea nu pot fi reținute de către completul de admisibilitate, deoarece recursul împotriva deciziei instanței de apel este o cale de atac de drept, vizând în exclusivitate legalitatea actului de dispoziție contestat.

La acest capitol, instanța de recurs atestă că recurentul nu a evidențiat în cererea de recurs formulată memoriul ilegalității și netemeinicii deciziei recurate, limitându-se doar la reiterarea unor circumstanțe care au fost supuse examinării în ordine de apel.

În acest sens, urmează a se evidenția faptul că nu este suficientă simpla expunere a circumstanțelor factice ale cauzei, fiind necesară motivarea recursului cu indicarea motivelor de ilegalitate pe care se întemeiază, precum și dezvoltarea lor. Motivarea recursului însemnând nu doar exprimarea nemulțumirii față de actul de dispoziție pronunțat în apel, ci expunerea tuturor motivelor pentru care, din punctul de vedere al părții, instanța a pronunțat o hotărâre neîntemeiată. Aderent, recursul nu se poate limita la o simplă indicare a textelor de lege, condiția legală a dezvoltării motivelor de recurs implicând determinarea greșelilor

anume imputate instanței de apel, o minimă argumentare a criticii în fapt și în drept, precum și indicarea probelor pe care se bazează.

Astfel, este de menționat că dezvoltarea recursului trebuie să cuprindă o motivare corespunzătoare, în sensul arătării cu claritate a acelor critici care, circumscrise fiind motivelor de recurs îngăduite de lege, sunt de natură a învedera ilegalitatea hotărârii.

În această ordine de idei, instanța de recurs constată că, argumentele invocate în cererea de recurs, după esența lor, pot fi încadrate în temeiul prevăzut de art. 386 alin.(1) lit. b) din Codul de procedură civilă, aplicabil doar procedurii de apel și nu se regăsesc în art. 432 din Codul de procedură civilă, aplicabil recursului.

Mai mult ca atât, acestea au fost deja supuse examinării și aprecierii de către instanța de apel prin prisma art. 130 din Codul de procedură civilă, fiindu-le oferite concluziile de rigoare și, prin urmare, nu urmează a fi reiterate în ordine de recurs.

Ipotezele relevate certifică în mod clar caracterul lipsit de substanță al recursului declarat, deoarece Primarul General al mun. Chișinău nu a invocat niciun argument plauzibil în vederea justificării ilegalității deciziei instanței de apel.

Astfel, se evidențiază caracterul declarativ al recursului, deoarece este lipsit de conținut și desprinde simplul fapt al dezacordului recurentului cu soluția dată de către instanțele de judecată ierarhic inferioare, precum și lipsa temeiurilor legale de declarare a recursului.

În acest sens, completul reamintește că în jurisprudența sa, Curtea Europeană a precizat că dreptul de a fi auzit în combinație cu dreptul la un recurs efectiv sunt în primul rând chestiuni de reglementare în dreptul intern și este în principiu, competența instanțelor să evalueze motivele de admisibilitate a unei cereri de acest tip (cauza Doorson împotriva Olandei, 26 martie 1996, §67).

La acest capitol instanță de recurs reține că recursul declarat de către Primarul General al mun. Chișinău nu s-a bazat exclusiv pe chestiuni de drept, ce ar cuprinde încălcări esențiale sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural, iar ca urmare nu corespunde cerinței de a fi „efectiv”, fiind lipsit de șanse de succes și nu este capabil să ofere îndreptarea situației din decizia recurată.

Subsidiar, completul de admisibilitate relevă că prezenta cerere de recurs a fost depusă după ce Primarul General al mun. Chișinău a avut posibilitatea de a fi auzit de o instanță de fond și de o instanță de apel, fiecare dintre care a avut deplină jurisdicție (a se vedea mutatis mutandis „Levages Prestations Services” împotriva Franței, cererea nr.21920/93 din 23 octombrie 1996, §48-50).

Prin urmare, instanța de recurs apreciază că recurentului i-a fost asigurat dreptul de acces la o instanță și dreptul de a fi auzit combinat cu dreptul la un recurs efectiv.

De fapt, în cazul când nu există suspiciuni privind încălcarea echității procedurii din perspectiva art. 6 §1 din CEDO, rezultă că participanții au reușit să pună în discuție în fața instanțelor toate observațiile și raționamentele pe care le considerau necesare în vederea apărării punctului său de vedere (Blücher împotriva Cehiei, cererea nr.58580/00 din 11 aprilie 2005, §65-67)

Din considerentele menționate și având în vedere faptul, că instanța de apel a examinat cauza sub toate aspectele, a verificat și a apreciat corect probele prezentate, a aplicat și interpretat elocvent normele de drept material și procedural, iar argumentele invocate în recurs nu se încadrează în temeiurile prevăzute de art. 432 alin. (2), (3) și (4) din Codul de procedură civilă, completul de admisibilitate al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție, în unanimitate, ajunge la concluzia de a considera recursul declarat de către Primarul General al mun. Chișinău împotriva deciziei

din 22 noiembrie 2018 a Curții de Apel Chișinău în baza art. 433 lit. a) din Codul de procedură civilă, ca fiind inadmisibil.

În conformitate cu art. 431 alin. (2), art. 433 lit. a) și art. 440 din Codul de procedură civilă, completul Colegiului civil comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

d i s p u n e:

Se consideră inadmisibil recursul declarat de către Primarul General al mun. Chișinău împotriva deciziei din 22 noiembrie 2018 a Curții de Apel Chișinău, în cauza civilă intentată la cererea de chemare în judecată depusă de către Societatea pe Acțiuni „Termoelectrica” împotriva Primăriei mun. Chișinău și Societății cu Răspundere Limitată „Dolceland” cu privire la contestarea actului administrativ și înlăturarea obstacolelor din zona de protecție a rețelelor termice.

Încheierea este irevocabilă.

Președintele completului,
judecătorul

Valeriu Doagă

Judecătorii

Dumitru Mardari

Mariana Pitic